TBMM
HALKLARIN EŞİTLİK VE DEMOKRASİ PARTİSİ
GRUP BAŞKANLIĞI
Sayı : 21191
Tarih : 11.11.2026

53402

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın Ticaret Bakanı Ömer Bolat tarafından Anayasa'nın 98'inci ve TBMM İçtüzüğü'nün 96 ve 99'uncu maddeleri uyarınca yazılı olarak yanıtlanmasını arz ederim.

Gülüstan KILIÇ KOÇYİĞİT
Kars Milletvekili
DEM Parti Grup Başkanvekili

9 Kasım 2026 tarihinde İzmir'in Aliağa ilçesinde bulunan HABAŞ Demir Çelik tesislerinde meydana gelen patlamada kamuoyuna yansıyan açıklamalara göre en az 17 işçinin yaşamını yitirdiği bildirilmiş; can kaybı, kayıp işçi ve yaralı sayılarına ilişkin açıklamalar gün içinde değişmiştir. Olayın kesin teknik nedeni ve tüm sorumluluklar henüz bağımsız inceleme ve adli süreçlerle açıklığa kavuşturulmamıştır. İşçilerin yaşam hakkı, sağlıklı ve güvenli koşullarda çalışma hakkı ve kamunun koruma yükümlülüğü bakımından facianın tüm yönleriyle aydınlatılması zorunludur.

Demir çelik sektöründe tedarik zincirinin ve dış ticaret faaliyetlerinin ekonomik büyüklüğü, üretim süreçlerinde işçi haklarının korunması sorumluluğunu azaltmaz. Şirketin ihracat ve ithalatına ilişkin kamuya açık veriler ile sektörel denetim mekanizmalarının iş sağlığı ve güvenliği standartlarıyla ilişkisi araştırılmalıdır.

Şirketin belirli ülkelere ticaret yaptığı yönündeki haberler, doğrulanmış gümrük kayıtları olmadan kesin bilgi gibi kabul edilmemelidir. Ticaret Bakanlığının görev alanında kalan izinler, ticari gözetim mekanizmaları, ürün güvenliği ve uluslararası yükümlülükler konusunda açıklama yapılması, kamusal şeffaflığa hizmet edecektir. İhracat performansının tek başına kamu desteği ölçütü sayılması, tedarik zincirindeki işçilerin yaşam hakkına ilişkin sorumlulukların görünmezleşmesine yol açmamalıdır.

53402

Bu bağlamda;

1. HABAŞ ve ilgili grup şirketlerinin 2020-2026 yılları itibarıyla toplam ihracat ve ithalat tutarları nedir?

2. Demir çelik ürünleri için ülke bazında açıklanabilir dış ticaret istatistikleri nelerdir?

3. 2023 sürdürülebilirlik raporunda İsrail'e satış bulunduğu iddiası Bakanlığın erişebildiği kayıtlarla doğrulanmakta mıdır?

4. İsrail ile ticarete ilişkin yürürlükteki kısıtlamalar kapsamında şirkete yönelik denetim veya yaptırım uygulanmış mıdır?

5. Şirketin tedarik zincirindeki alt yükleniciler bakımından iş güvenliği uygunluk şartları aranmaktadır mı?

6. İş güvenliği ihlallerinin ihracat destekleri ve ticari desteklere etkisi nedir?

7. İlgili grup şirketlerinin ticaret sicili ve yönetim kurulu değişikliklerine ilişkin kamuya açık kayıtlar nelerdir?

8. Şirket yöneticilerinin kesinleşmemiş mahkûmiyetleri ile ticari temsil yetkileri arasındaki mevzuat ilişkisi hakkında düzenleme çalışması var mıdır?

9. İhracat desteklerinden yararlanan ağır sanayi işletmelerinde son beş yılda yaşanan iş cinayetlerinin sayısı ve desteklerin yeniden değerlendirilme sonuçları nelerdir?

10. Tedarik zinciri ve alt işveren firmalarının işçi sağlığı ve güvenliği yükümlülükleri dış ticaret desteklerinin değerlendirilmesinde hangi belgelerle izlenmektedir?

11. HABAŞ grubunun ticaret desteklerine ilişkin son on yılda yapılan uygunluk denetimlerinin sayısı ve sonuçları nelerdir?